

Hørings svar - Høring om prostistrukturen på Helgeland i Sør-Hålogaland bispedømme

På de spørsmål der det bedt om å gi en vurdering på en skal fra 1-5, betyr dette følgende:

1 = Ikke i det hele tatt

2 = I liten grad

3 = Hverken eller

4 = I stor grad

5 = I svært stor grad

Sammenslåing av Sør-Helgeland prosti og Nord-Helgeland prosti til Ytre Helgeland prosti

4. I hvilken grad vurderer dere at en sammenslåing av Sør-Helgeland prosti og Nord-Helgeland prosti gir en mer hensiktsmessig organisering av prestedtjenesten på Helgeland?

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd	5
Alstahaug Menighetsråd	5
Sjona	5
Nesna kirkelige fellesråd	4
Leirfjord menighet	4
Sandnessjøen Menighetsråd	4
Træna	4
Lurøy kirkelige fellesråd	3
Grane kirkelige fellesråd	2
Bindal menighet- og fellesråd	2
Rødøy Kommune	2
Brønnøy kirkelig fellesråd	1
Sømna menighetsråd/fellesråd	1
Brønnøy menighetsråd	1
Rødøy Menighetsråd	1
Velfjord og Tosen sokn	1
Vevelstad menighet	1
Kirkevergen på Vega	1
Soknepr. i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn	1
Gjennomsnitt for høringsvarene	2,5

5. I hvilken grad vurderer dere Sandnessjøen som egnet som prostesete for Ytre Helgeland?

Brønnøy kirkelig fellesråd	5
Grane kirkelige fellesråd	5
Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd	5
Lurøy kirkelige fellesråd	5
Nesna kirkelige fellesråd	5
Sømna menighetsråd/fellesråd	5
Alstahaug Menighetsråd	5
Brønnøy menighetsråd	5
Leirfjord menighet	5
Sandnessjøen Menighetsråd	5
Sjona	5
Træna	5
Vevelstad menighet	5
Rødøy Menighetsråd	4
Rødøy Kommune	3

Kirkevergen på Vega	2
Bindal menighet- og fellesråd	1
Velfjord og Tosen sokn	1
Soknepr. i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn	1
Gjennomsnitt for høringsvarene	4,1

6. Eventuelle kommentarer til forslaget til prostiinndeling på Helgeland (positivt, negativt, lokale hensyn):

Brønnøy kirkelig fellesråd

Brønnøy kirkelig fellesråd opplever forslaget til prosti inndelingen som uheldig for Sør- Helgeland, med Brønnøy som regionsenter som blir den største taperen.

Grane kirkelige fellesråd

I ei tid med stor prestemangel tror vi at større prostier vil gjøre det mer uoversiktlig i forhold til innsette av vikarer, og de enkelte menigheters behov.

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd

Sandnessjøen som prostesete faller som et naturlig valg da det ligger midt i prostiet med god kommunikasjon med områdene rundt. Ved tidligere erfaring med at prosten har sitt hovedkontor i Sandnessjøen så har det fungert godt.

Lurøy kirkelige fellesråd

Det er en krevende infrastruktur allerede med dagens prostistruktur. Det går mye tid bort til reising, og samarbeidsmøter i prostiet er krevende. Med sammenslåingen kan det bli enda mer utfordrende med samarbeidet i prostiet. Sandnessjøen betraktes som det naturlige knutepunktet for kystkommunen Lurøy. I mange sammenhenger vil det imidlertid være enklere og mer naturlig å forholde seg til Rana som knutepunkt og prostisenter.

Bindal menighet- og fellesråd

Geografiske utfordringer vil føre til et "uhåndterbart" prosti slik det foreslås i høringsnotatet.

Sømna menighetsråd/fellesråd

Det forslaget som legges frem føles lite demokratisk, da det bare er ett alternativ. For oss som menighet så forstår vi det slik at dette allerede er avgjort siden det ikke legges frem flere alternativer. Vi etterlyser hvem som har arbeidet frem dette forslaget, og om det i prosessen er tatt hensyn til hva dette vil ha å si for oss som nå er i Sør-Helgeland prosti.

Alstahaug Menighetsråd

Geografisk og kommunikasjonsmessig, ligger det godt til rette at Sandnessjøen blir prostesete for ytre helgeland, og erfaringsmessig kan dette fungerer godt

Brønnøy menighetsråd

Brønnøy menighetsråd mener at de geografiske forholdene med avhengighet av ferger, hurtigbåter og fly gir lang vei vil føre til en fortsatt todeling av et Ytre Helgeland prosti. Vi kan ikke se at det vil være mulig å tilføre ressurser fra nåværende Nord-Helgeland prosti til Sør-Helgeland. Brønnøy har allerede mistet en prostestilling og en prostiprest, så Brønnøy sokn er allerede underbemannet

Leirfjord menighet

Fornuftig med prostesete sentralt plassert i prostiet. Dagens prost har fungert i begge områdene og vi tror det vil fungere videre også.

Rødøy Menighetsråd

Vår overordnede vurdering er at Rødøy Menighetsråd ikke støtter forslaget til ny prostistruktur slik det foreligger. Vi tror at det nye «Ytre Helgeland» vil medføre at prestefellesskapet vil måtte dekke for mye i

geografisk/demografisk utstrekning og selv om vi tror at et til dels krevende fysisk samarbeid kan kompenseres gjennom mindre samarbeidsmodeller, desentralisert ledelse, Teams-møter, fagdager av høy kvalitet osv. tror vi at det kan medføre en viss ensomhetsfølelse hos prestene – spesielt i miljøer der også stabene er spredt utover geografisk, og der det er mindre fagmiljøer/engasjement. Foreslått endret prostistruktur legger opp til to internt ensartede prostier som er markant forskjellige fra hverandre. Et «kystprosti» og et «innlandsprosti». Vi mener at prostigrensene ikke tar tilstrekkelig hensyn til størrelse og fleksibilitet på/i staber, mulige og forpliktende samarbeidsmodeller, arbeidsmengde og ikke minst en riktig fordeling mht geografi (reisetid og fremkommelighet sjø/land)/demografi (kunne nå ut til «alle»), som vil være viktig for følelsen av mestring/mening i vårt arbeid. Vi ønsker primært å beholde prostigrensen for Nord-Helgeland prosti slik den er i dag, samt dagens totale antall prostier. Prostistrukturen har betydning for hvordan samarbeid mellom ulike staber utvikles, og for muligheten til å skape gode «byggeplasser» der alle opplever medvirkning, ansvar og motivasjon. Etter vår mening er dette best ivare tatt når et prosti ikke omfatter mer enn 7–8 fellesråd.

Sandnessjøen Menighetsråd

Ideen med to prostier på hele helgeland er god, men vi er usikker på om den geografiske inndelingen er rett pga økonomi, tilgjengelighet

Træna

Vi er positivt innstilt og mener dette er et godt tiltak

Velfjord og Tosen sokn

Nordre og søndre og indre Helgeland prosti bør deles og danne søndre og norde Helgeland prosti, Hvor kommune Hemnes, Rana Træna Lurøy, Nesna og Røddøy (de kan gå over til Salten prost vis ønskelig) me d prostsete på Mo i Rana. Søndre Helgelan prosti bestå av Herøy, Dønna, Alstahaug, Leirfjord, Vefsn, Grane, Hattfjelldal, Brønnøu, Vevelstad, Vega Sømna og Bindal, med prostesete i Mosjøen

Vevelstad menighet

Forslaget til ny prosti struktur bør styrke prestedtjenesten med flere prester.

Røddøy Kommune

Røddøy kommune stiller seg skeptisk til konsekvensene med å dele prostiene i indre og ytre. Dette på grunn av den vanskelige geografien og utfordringer i samferdsel. Røddøy kommune er positiv til et samlet fagmiljø, men usikker på om alle sokn drar nytte av det.

Kirkevergen på Vega

Negativ til ny prosti inndeling

Soknepresten i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn

Allerede i høringsforslaget er det lagt premisser som umuliggjør en annen prostistruktur, hvis man ikke går for å beholde to prostier ved kysten. Det er trist at man har valgt å gjøre det på den måten, og ikke samkjørt prosessene for samarbeid i de ulike fellesråd og ny prostistruktur. Det ville gitt reelle valgmuligheter.

Vurdering av prostens lederrolle

7. I hvilken grad vurderer dere at en sammenslåing av Sør-Helgeland prosti og Nord-Helgeland prosti styrker mulighetene for prosten til å utøve faglig og strategisk ledelse?

Alstahaug Menighetsråd	5
Brønnøy menighetsråd	5
Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd	4
Leirfjord menighet	4
Sjona	4
Grane kirkelige fellesråd	3
Lurøy kirkelige fellesråd	3
Nesna kirkelige fellesråd	3
Sandnessjøen Menighetsråd	3

Træna	3
Rødøy Kommune	3
Vevelstad menighet	2
Rødøy Menighetsråd	2
Brønnøy kirkelig fellesråd	1
Bindal menighet- og fellesråd	1
Sømna menighetsråd/fellesråd	1
Velfjord og Tosen sokn	1
Kirkevergen på Vega	1
Ansatt prest	1
Gjennomsnitt for høringssvarene	2,6

8. I hvilken grad vurderer dere at prostens rolle vil kunne være mer til stede og tilgjengelig for menighetene?

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd	5
Alstahaug Menighetsråd	5
Nesna kirkelige fellesråd	4
Sjøna	4
Rødøy Kommune	4
Leirfjord menighet	3
Grane kirkelige fellesråd	2
Lurøy kirkelige fellesråd	2
Rødøy Menighetsråd	2
Sandnessjøen Menighetsråd	2
Træna	2
Soknepr. i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn	2
Brønnøy kirkelig fellesråd	1
Bindal menighet- og fellesråd	1
Sømna menighetsråd/fellesråd	1
Brønnøy menighetsråd	1
Velfjord og Tosen sokn	1
Vevelstad menighet	1
Kirkevergen på Vega	1
Gjennomsnitt for høringssvarene	2,3

9. Eventuelle kommentarer til prostens lederrolle på Helgeland med ny prostistruktur (positivt, negativt, lokale hensyn):

Brønnøy kirkelig fellesråd

Prostens lederrolle vil bli usynlig på Sør- Helgeland. Vanskelig kommunikasjoner(reiseavstander/tid) mellom Sør og Nord Helgeland vil forsterke dette.

Grane kirkelige fellesråd

På den ene siden kan en sammenslåing føre til at prostens rolle får mer tid til å fokusere på sine kjerneoppgaver, som å veilede prester og menighetsråd. På den andre siden: Prostens rolle vil få større virkeområder, og det taler ikke for at kontakten til de enkelte menighetsråd kommer til å bli bedre/ større.

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd

Det vil være viktig med en aktiv og synlig leder med gode lederegenskaper.

Lurøy kirkelige fellesråd

Det er en risiko for at prosten vil bli mindre synlig i prostiet. Bakgrunn for dette er at den nye organiseringen vil gjøre det enda mer krevende å komme seg rundt.

Bindal menighet- og fellesråd

Muligheten for prostens kontakt med menighetene blir svekket pga. utfordringer knyttet til vær- og føreforhold og infrastruktur.

Sømna menighetsråd/fellesråd

Vi frykter at når det blir ansatt en ny prost, forhåpentligvis i løpet av året, så vil den nye prosten ikke ha mulighet til å bruke mange dager på reise. Selv om mye kan løses digitalt, så er fysiske sammenkomster viktige for å kunne samarbeide på best mulig måte. Kysten har også utfordringer med varierende vær som gir diverse logistikk problemer.

Alstahaug Menighetsråd

Det er viktig at den nye prosten har evnen til å gjøre mest mulig ut av de ressursene han har og ha en overordnet lederrolle i prostiet

Brønnøy menighetsråd

Vi opplever at det er stor vilje fra fungerende prost til å følge opp Sør-Helgeland, men fordi at prosten har sitt kontor og arbeidsfellesskap i Nord-Helgeland, så blir det et fokus på arbeid og prosjekter der. Ved å slå sammen Sør- og Nord-Helgeland prosti, reduseres prostens ledermuligheter for oss i Brønnøysund. Det blir lang vei til prosten ved kriser.

Leirfjord menighet

Det har fungert bra i dag, men det vil kunne være en utfordring for en ny prost.

Rødøy Menighetsråd

Vår overordnede vurdering er at Rødøy Menighetsråd ikke støtter forslaget til ny prostistruktur slik det foreligger. Ved at prosten i Nord-Helgeland over lengre tid også har hatt ansvar for Sør-Helgeland prosti, er vår erfaring i Rødøy – som er det nordligste og blant de mest komplekse soknene i landet når det gjelder både demografi og geografi – at prosten får begrensede muligheter til å følge opp menigheter og fellesråd på en tilfredsstillende måte. Spesielt ser vi en utfordring i oppfølgingen av ettsoknskommuner, samt fellesråd med mange sokn, der det er behov for tett samhandling for å sikre god koordinering i prostiet. Med dagens struktur, og et stort antall kirkeverger i varierende stillingsstørrelser – noen av dem med ansvar for flere fellesråd, framstår det som vanskelig for prosten å ha tilstrekkelig og regelmessig kontakt med hver enkelt. Dette kan bare avhjelpes dersom noen fellesråd på sikt slås sammen, eller dersom det etableres en fast og forpliktende møttestruktur for prost/kirkeverger, for eksempel gjennom månedlige digitale møter. Vi ser for oss at slike møter kan deles i én del med prost og kirkeverger, og én del for erfaringsutveksling mellom kirkevergene. Prosten bør ha ansvar for innkalling. Videre stiller vi spørsmål ved om prosten med dagens ansvarsspenn har reell mulighet til å følge opp hver enkelt prest i prostiet på en tilfredsstillende måte. Dette kan medføre økt behov for jevnlig digital kontakt, noe som igjen vil kreve mer tid enn i dag. Vi viser i denne sammenheng til § 7 i tjenesteordning for proster. Prostens rolle som menighetsprest, herunder vikaroppgaver, samt muligheten til å gjennomføre prostebesøk i menighetene, vil etter vårt syn bli sterkt redusert – eller i praksis umulig – når avstandene og ansvarsområdet blir for omfattende. Dette ser vi som en reell utfordring. Det kan ikke forventes at prosten alene skal løse alle vikarutfordringer i et så stort prosti. For å bøte på dette kan det vurderes om det bør avsettes tid til korte opphold ute i fellesrådene. Videre foreslår vi at det innføres en form for «prostevisitas» med jevne mellomrom (årlig), som kan bidra til bedre tilstedeværelse, relasjonsbygging og lokalkunnskap i prostiet.

Sandnessjøen Menighetsråd

Prosten får et større geografisk område og vil være mindre til stede

Velfjord og Tosen sokn

Ønsker en annen inndeling se forsalg forrige side (*spm 6 saksbehandlers anmrk.*), del vil gi en større tilgjengelighet samlet sett for alle kommunene.

Vevelstad menighet

Tror det blir vanskelig for prosten å få flere menigheter å forholde seg til.

Rødøy Kommune

For Rødøy kommune som en ettsoknskommune er det viktig at prostens lederrolle er tydelig med regelmessige møter og kontakt med prest og eventuelt andre ansatte.

Soknepresten i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn

Hvis lederrollen knyttes til personlig, fysisk nærvær, vil det være en stilling med mye reising. Mange ting lar seg ordne elektronisk, og har også blitt delegert til lokale ansatte. Det har fungert fordi prestene har vært selvgående og man har vært flink til å sørge for vikarer ved sykdom og vakanse. Men jeg er redd for at tilgangen til disse ressurser avtar, pluss at det ved situasjoner utenom det vanlige (f.eks. konflikter, opplæring) kan bli langt til den det gjelder, selv om god vilje er til stede.

Lokale forhold og konsekvenser

10. Hvordan vil en sammenslåing av Sør- og Nord-Helgeland prosti påvirke samarbeidet med kommunene i deres region?

Brønnøy kirkelig fellestråd

For Brønnøy kommune som er regionsentret på Sør- Helgeland vil en sammenslåing bety mindre prestedtjenester i kommunen. Prosten har fungert som en ekstra prest ved behov og det har vist seg at det har vært en nødvendig tjeneste for å dekke behovet.

Grane kirkelige fellestråd

Det vil ikke direkte påvirke oss som hører til Indre Helgeland prosti, men en sammenslåing av Sør- og Nord-Helgeland kan føre til at arbeidsbyrden blir stor for det Ytre Helgeland prosti, og at flere oppgaver tillegges prosteembetet på indre Helgeland.

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellestråd

Vi ser positivt på det med at prosten kan være viktig talsperson for distriktene.

Lurøy kirkelige fellestråd

Sammenslåingen vurderes å ikke ha noen betydning for dette.

Nesna kirkelige fellestråd

Ingen påvirkning

Bindal menighet- og fellestråd

Bindal menighets- og fellestråd stiller spørsmål ved om det vil være realistisk at prosten faktisk kan delta i et så høyt antall kirkelige fellestråd som det legges opp til i høringen.

Sømna menighetsråd/fellestråd

I et prosti med lange avstander vanskeliggjør dette samarbeidet med kommunene. Vi frykter at dette i hovedsak vil gå ut over de minste av kommunene i vår region, og kanskje særlig der hvor man er avhengig av ferge.

Alstahaug Menighetsråd

Vi ser ikke noe negativt med det

Brønnøy menighetsråd

Ved å arbeide i forhold til flere kommuner, reduseres prostens evne til påvirkning.

Leirfjord menighet

har mer med hvilken prost man har enn hvilket område prosten virker i.

Rødøy Menighetsråd

Vår overordnede vurdering er at Rødøy Menighetsråd ikke støtter forslaget til ny prostistruktur slik det foreligger.

Rødøy menighetsråd har i sitt arbeid med strukturspørsmål på prostinivå vurdert hvilke konsekvenser en eventuell prostisammenslåing kan få for kirkelig og offentlig samhandling i regionen.

Vår vurdering er at en sammenslåing på prostinivå i seg selv i liten grad vil svekke det eksisterende samarbeidet med kommunene i regionen, i hvert fall på kort sikt. Vi er mer usikre på lang sikt. Samtidig mener vi det er viktig at en eventuell ny prostiinnndeling, så langt det er mulig, tar hensyn til etablerte interkommunale strukturer og regionale samarbeidsmodeller. Det gjør den ikke i forslaget.

En prostiinnndeling som i større grad sammenfaller med kommunale samarbeidsarenaer, vil etter vårt syn kunne bidra til oversiktighet, styrket samhandling og tydeligere ansvarsforhold – både for kirkelige og sivile aktører.

Dette gjelder særlig innenfor områder som beredskap, ledelse og strategisk samarbeid.

På denne bakgrunn ønsker Rødøy menighetsråd å løfte fram et sekundært forslag til prostigrense i nord:

I nord:

Nesna, Lurøy, Træna, Rødøy og Rana – eventuelt med tillegg av Hemnes og Hattfjelldal. De to sistnevnte fellesråd har inngått samarbeid, og har i dag blant annet felles nettside.

Prostesete: Rana (Mo i Rana)

Denne inndelingen samsvarer i hovedsak med kommunene som inngår i Polarsirkelrådet, samt med det eksisterende interkommunale beredskapssamarbeidet i regionen.

I sør:

Øvrige fellesråd

Prostesete: Leirfjord og Alstahaug (Sandnessjøen)

Alternativt prostesete: Vefsn (Mosjøen)

Denne inndelingen samsvarer i hovedsak med kommunene som inngår i Helgeland regionråd.

Ett noe større prosti kanskje, men med flere store veiprosjekter på blokka som skal knytte sammen indre og ytre regioner. I fylkeskommunens økonomiplan for 2025–2029 er det satt av 250 millioner kroner til utbedring av fylkesveg 76, Tosenvegen, mellom fylkesveg 17 i Brønnøy kommune og E6 i Grane kommune. Arbeidet er planlagt å starte opp i 2027. Den betydelige investeringen i en sentral næringsvei for regionen, som nå er vedtatt, gir derfor klare signaler om at veien også vil bli prioritert for bedre samhandling mellom ytre og indre regioner.

Kunne dette gi en bedre forutsetning for en helhetlig og bærekraftig prostistruktur enn bispedømmets opprinnelige forslag, med en kombinasjon av ytre og indre geografiske forhold, eksisterende samarbeidsrelasjoner og der framtidig kirkelig ledelse kunne være mulig å ivareta på en hensiktsmessig måte?

Sandnessjøen Menighetsråd

det vil ikke være noe negativt

Sjona

Ingen

Træna

Vi tror ikke dette vil påvirke samarbeidet

Velfjord og Tosen sokn

Vi som har vært en del av Sør Helgeland prosti vil kunne samarbeid slik vi har gjort, mens nærmest umulig å

samarbeide med nordre del på grunn av kommunikasjoner er dårlig , eller at vi kjører igjen store deler av indre Helgeland prosti for å komme dit

Vevelstad menighet

Tror ikke det har så stor betydning.

Rødøy Kommune

Rødøy kommune tror at en sammenslåing vil ha liten påvirkning på samarbeidet med kommunene i vår region.

Kirkevergen på Vega

Det vil gjøre det vanskeligere

Soknepresten i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn

Ukjent for meg; samarbeid mellom kommunene er på et annet nivå.

11. I hvilken grad vil en sammenslåing av Sør- og Nord-Helgeland prosti påvirke menighetenes mulighet til stabil prestedekning?

Alstahaug Menighetsråd	5
Brønnøy menighetsråd	5
Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd	4
Leirfjord menighet	4
Sjona	4
Grane kirkelige fellesråd	3
Lurøy kirkelige fellesråd	3
Nesna kirkelige fellesråd	3
Sandnessjøen Menighetsråd	3
Træna	3
Rødøy Kommune	3
Vevelstad menighet	2
Brønnøy kirkelig fellesråd	1
Bindal menighet- og fellesråd	1
Sømna menighetsråd/fellesråd	1
Rødøy Menighetsråd	1
Velfjord og Tosen sokn	1
Kirkevergen på Vega	1
Soknepr. i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn	1
Gjennomsnitt for høringsvarene	2,6

12. Hvilke spesielle hensyn bør tas for deres sokn/fellesråd i en ny prostistruktur?

Brønnøy kirkelig fellesråd

Det bør ansattes en prostiprest i 100 % stilling for å avlaste soknepresten i Brønnøy. Kan vurderes en kateketstilling som bistår arbeidet til presten.

Grane kirkelige fellesråd

Ingen foreløpig.

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd

Det er viktig for fellesrådet at prostesete blir i Sandnessjøen.

Lurøy kirkelige fellesråd

Det må tas hensyn til at avstandene i prostiet blir større, og at det vil bli mer krevende når det gjelder reise og transport. Møtevirksomhet må i større grad skje digitalt og andre desentraliserte løsninger må utredes.

Bindal menighet- og fellesråd

Lang reiseveg og utfordrende infrastruktur må hensyntas.

Sømna menighetsråd/fellesråd

Vår menighet er bekymret for at en ny prostistruktur vil bety økt arbeidsbelastning på vår sogneprest. Når prostiet utvides, vil det bety at prestene vil måtte dekke opp for hverandre over et større område. Dette igjen vil kunne medføre økt arbeidsmengde på de som er ansatt i fellesrådet. «Prestemangel» er et tema som har vært stort her på Sør-Helgeland, og med et større prosti kan det bli enda vanskeligere å rekruttere prester til ledige stillinger.

Alstahaug Menighetsråd

Ingenting

Brønnøy menighetsråd

Spørsmål 11 sier ikke noe om påvirkning i positiv eller negativ retning. Vi har svart ut fra at det påvirker den stabile prestedekningen negativt. Brønnøysund trenger å få tilført flere presteressurser for å kunne være menighet for sine medlemmer og befolkningen ellers. En sokneprest på over 7100 innbyggere innenfor soknet, er alt for dårlig dekning.

Rødøy Menighetsråd

Vår overordnede vurdering er at Rødøy Menighetsråd ikke støtter forslaget til ny prostistruktur slik det foreligger. Det er allerede en merkbar motstand mot den foreslåtte nye prostistrukturen, basert på utfordringer som i dag er erfart i vårt område. Vi håper at eventuell motstand som kommer frem i høringsrunden blir lyttet til og tatt på alvor i bispedømmet, selv om det endelige vedtaket ikke skulle bli i tråd med våre ønsker. Generelt er det for Rødøy sin del viktig å ha en kirkelig organisasjon lokalt. Vi trenger lokale menigheter som har ansvar for sin lokale kirke og som er lokalt bærekraftige. Ressursene må brukes lokalt der kirken er midt blant folk. Dette er livsviktig for soknene. Noe sammenslåing av sokn i bispedømmet er sikkert lurt, det samme med fellesråd. Prostiene er allerede utdaterte, med de grenser de har (ref. pkt 10) Vi trenger ikke tunge «departement» der det skal dobbeltrapperes om alle mulige stillinger. Vi kan også risikere tap av identitet. Lokale menigheter innen soknet skal kunne føle at deres særegne tradisjoner og behov blir ivarettatt i en større enhet. Rødøy menighet opplever at rekruttering til prestatjenesten er krevende. For å lykkes med et prosti av den størrelsen som nå foreslås, vil det være avgjørende at prestatjenesten organiseres på en måte som tar hensyn til store geografiske avstander. En prest i tjeneste i Rødøy har allerede i dag lange reiseavstander preget av «øyhopping i allslags vær», ofte flere ganger i uken. Det bør derfor legges til rette for en struktur med mindre og mer oversiktlige samarbeidsområder innen prostiet, eller med foreslått prostiinndeling (pkt. 10) Dette vil kunne bidra til en mer bærekraftig arbeidshverdag for prestene og en bedre tjeneste for menighetene. Rødøy menighet har også erfaring med utfordringer knyttet til ordningen med vertsfellessråd for trosopplæringen, som i dag er lagt under Leirfjord og Alstahaug fellesråd. Ordningen har slett ikke fungert etter intensjonen! På denne bakgrunn stiller vi spørsmål ved om dagens løsning bør videreføres, og anbefaler at det i samarbeid arbeides videre med alternative løsninger/samarbeidsmodeller for undervisning og trosopplæring.

Velfjord og Tosen sokn

Det beste ville være en annen løsning, som tidligere beskrevet

Vevelstad menighet

Må ansettes prostiprest.

Rødøy Kommune

For Rødøy Kommune med en spredt geografi er det viktig med lokal forankring. Rødøy kommune mener at det må tas hensyn til den offentlige kommunikasjon og samferdsel innad i kommunen, som er utfordrende.

Soknepresten i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn

Grunnet store avstander og flere ferger er det lite sannsynlig at sammenslåing vil ha en effekt når det gjelder de daglige oppgaver til presteskaper. Jeg kan ikke se for meg at beredskapsområdet "Ytre Helgeland" er noe som man kan gå for, men beholder nåværende beredskapsområder. Dette med bakgrunn i at det allerede nå er noen ganger ikke mulig å utføre oppdrag så fort som mulig pga. vær og avstand, hvis ikke lokal prest blir involvert.

Økonomi og ressursbruk

13. Opplever dere at større prostier kan gi mer effektiv ressursbruk?

Brønnøy kirkelig fellesråd	1
Grane kirkelige fellesråd	3
Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd	5
Lurøy kirkelige fellesråd	3
Nesna kirkelige fellesråd	3
Bindal menighet- og fellesråd	2
Sømna menighetsråd/fellessråd	1
Alstahaug Menighetsråd	4
Brønnøy menighetsråd	1
Leirfjord menighet	4
Rødøy Menighetsråd	2
Sandnessjøen Menighetsråd	2
Sjøna	4
Træna	3
Velfjord og Tosen sokn	1
Vevelstad menighet	2
Rødøy Kommune	2
Kirkevergen på Vega	1
Soknepr. i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn	1
Gjennomsnitt for høringsvarene	2,4

14. Hvordan vurderer dere de økonomiske konsekvensene av færre prosteseter på Helgeland?

15. Eventuelle økonomiske forhold dere ønsker å påpeke:

(Spm. 14 og 15 vises under ett, fra hver av respondentene)

Brønnøy kirkelig fellesråd

Ingen vesentlig endring

Vanskelige kommunikasjoner bidrar til økte kostnader for fellesrådet ved samling for hele prostiet. Nord og Sør- Helgeland.

Grane kirkelige fellesråd

Usikker

Færre administrative stillinger og felles bruk av ressurser kan føre til betydelige besparelser. Større prostier kan også gi mer effektiv ressurslokalisering slik at midler kan omfordeles til områder hvor behovene er størst. Sammenslåingen vil likevel føre til kostnader knyttet til omorganisering, opplæring og ev. omplassering av ansatte. Større geografiske enheter vil også medføre økte reisekostnader for prester og andre ansatte.

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd

Moderat besparelse

For Leirfjord og Alstahaug kirkelig fellesråd vil det ikke gi noen vesentlige endringer.

Lurøy kirkelige fellesråd

Moderat besparelse

Omorganiseringen kan gi noen innsparinger og effektivisering knyttet til administrasjon. Transport, reise og overnattingsbehov gjør at de økonomiske besparelsene kan bli mindre forutsatt.

Nesna kirkelige fellesråd

Kan gi økte kostnader

Større reiseavstander gir større kostnader

Bindal menighet- og fellesråd

Kan gi økte kostnader

Usikkerhet om nytt prosti vil medføre faktiske økonomiske besparelser. Trolig vil reise-/diettkostnadene øke.

Sømna menighetsråd/fellesråd

Kan gi økte kostnader

Et større prosti vil måtte medføre større utgifter til reise og overnatting, både for prost og for prester. Med en presset kommuneøkonomi, vil for vår del en eventuell reduksjon i tilstedeværende sogneprest medføre at aktiviteten i menigheten går ned, da menigheten ikke har midler til å kunne sette inn andre i de oppgavene sognepresten gjør i dag.

Alstahaug Menighetsråd

Ingen vesentlig endring

ingenting

Brønnøy menighetsråd

Kan gi økte kostnader

Vi mener at det kanskje kan være en innsparing for bispedømmet, men ved færre presteressurser til stede, så overføres arbeids- og utgiftsbelastningen til det enkelte sokn. Hos oss har kontoransatte, diakon, trosopplærere og kirkeverge blitt satt inn for å gjøre presteoppgaver ved vakanse. Det går for en kort tid, men sliter ut staben på lang sikt.

Leirfjord menighet

Moderat besparelse

Rødøy Menighetsråd

Kan gi økte kostnader

Vår overordnede vurdering er at Rødøy Menighetsråd ikke støtter forslaget til ny prostistruktur slik det foreligger.

Økonomiske/administrative konsekvenser:

Manglende samordning av IKT-løsninger vil over tid svekke samarbeidsevnen mellom enhetene og bidra til økt administrativt merarbeid lokalt. I forbindelse med ny prostistruktur er det derfor nødvendig at det tas et tydelig ansvar for å prioritere helhetlige og framtidsrettede teknologiske løsninger. Dette må ses som en strategisk investering for å sikre effektiv styring og likeverdige rammevilkår på tvers av prostier. Et tett og forpliktende samarbeid med det nyopprettede digitaliseringsutvalget bør legges til grunn for den videre utviklingen.

Det framstår som lite realistisk at endringen i prostistruktur vil gi vesentlige innsparinger knyttet til kontorlokaler, ettersom dagens prostekontorer i hovedsak allerede er integrert i fellesrådenes drift gjennom etablerte avtaler. Eventuelle økonomiske gevinster vil derfor i begrenset grad kunne realiseres lokalt, og vil i

hovedsak være knyttet til strukturelle tilpasninger på bispedømmenivå. Dette bør tas med i vurderingen av forventede effektiviseringsgevinster.

Modellen legger opp til tett samledelse mellom kirkeverge og prost, jfr. punkt 9. Samtidig må det tas høyde for at mange kirkeverger, også i Rødøy, har redusert stilling eller er midlertidig konstituert for fellesråd som per i dag står uten daglig leder. Dette gir en sårbar organisering og forutsetter tydelige prioriteringer når det gjelder støttefunksjoner og lederkapasitet.

Et storprosti som Ytre Helgeland vil være avhengig av tilstrekkelig tilgang på kompetente og stabile protesaksbehandlere. Uten en slik styrking vil prosten i praksis få redusert handlingsrom til strategisk ledelse, noe som igjen kan svekke både samspill med kirkeverger og oppfølging av prestedtjenesten.

Sandnessjøen Menighetsråd

Kan gi økte kostnader

ulike kostandsnivåer på indre og kyst prostiet

Sjona

Betydelig besparelse og bedre organisering

Træna

Moderat besparelse

Den største utfordringen for oss med tanke på økonomi er samferdsel. Det er vanskelig å få til gudstjenester på helligdager siden båttilbudet ofte er redusert på disse dagene. Det er dyrt å leie skyssbåt for å få presten utover

Velfjord og Tosen sokn

Betydelig besparelse og bedre organisering

Det vil bli flere besparende med det forslag, som er fram satt tidligere, da det blir færre ferjer reise (fylke krev nå at i sommer halvåret må betale 6 ferjer reiser pr. samband)

Vevelstad menighet

Moderat besparelse

Økte kostnader på reise/overnatting ved samlinger i prostiet.

Rødøy Kommune

Moderat besparelse

Lange avstander og dårlig kommunikasjon gjør besparelsene usikre.

Kirkevergen på Vega

Kan gi økte kostnader

Viser til felles uttalelse fra kirkevergene på Sør-Helgeland

Soknepresten i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn

Moderat besparelse

Besparelsen vil være avhengig av prostens reisevirksomhet.

Behovs- og konsekvensvurdering

16. Hvilke behov mener dere er viktigst å sikre i en ny prostistruktur? (flere valg mulig)

(Avkryssing)

- Stabil prestatetjeneste
- Bedre lederkapasitet hos prosten
- Bedre arbeidsfellesskap
- Mer strategisk ledelse
- Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd
- Bedre kontakt mellom kirke og kommune
- Styrket fagmiljø
- Andre (angi i fritekst)

17. Hvilke konsekvenser vil være mest utfordrende for dere?

(Spm. 16 og 17 vises under ett, fra hver av respondentene)

Brønnøy kirkelig fellesråd

Stabil prestatetjeneste;

Å ha nok prester til å betjene kommunes innbyggere på. Lite prester går ut over de prestene som er igjen og mer arbeid/slitasje på de fellesråds ansatte.

Grane kirkelige fellesråd

Stabil prestatetjeneste;Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd;Styrket fagmiljø;Lokal tilstedeværelse, effektiv ledelse og administrasjon, praktisere medvirkning og involvering i beslutningsprosesser og sikre økonomisk bærekraft med tanke på fremtidige utfordringer og behov. ;

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellesråd

Mer strategisk ledelse;Bedre lederkapasitet hos prosten;Stabil prestatetjeneste;Styrket fagmiljø;Bedre arbeidsfellesskap;Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd;Bedre kontakt mellom kirke og kommune;

Fellesrådet har hatt 5-6 års erfaring med denne strukturen og ser ingen store utfordringer.

Lurøy kirkelige fellesråd

Stabil prestatetjeneste;Bedre arbeidsfellesskap;Styrket fagmiljø;

Avstander og mye tid til reising vil gjøre det vanskelig å samle staben i hele prostiet fysisk. Dette kan være uheldig for samholdet i prostiet. Det kan også bli vanskeligere å rekruttere og beholde personell, spesielt i ytterkanten av prostiet.

Nesna kirkelige fellesråd

Stabil prestatetjeneste;Bedre arbeidsfellesskap;Styrket fagmiljø;

Bindal menighet- og fellesråd

Stabil prestatetjeneste;Bedre lederkapasitet hos prosten;Bedre arbeidsfellesskap;Mer strategisk ledelse;Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd;Bedre kontakt mellom kirke og kommune;Styrket fagmiljø;

Ved å slå sammen Nord- og Sør-Helgeland prostier til Ytre Helgeland prosti, vil utgifter til reise og overnatting bli store. Medgått arbeidstid til reising vil bli betydelig, noe som vil gå ut over andre arbeidsoppgaver. Samtidig vil prostens nærvær for vår lokale menighet bli svekket.

Sømna menighetsråd/fellesråd

Stabil prestetjeneste; Bedre lederkapasitet hos prosten; Bedre arbeidsfellesskap; Mer strategisk ledelse; Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd; Bedre kontakt mellom kirke og kommune; Styrket fagmiljø;

Vi vet at det allerede er vanskelig å rekruttere prester, og det vil ikke bli enklere å få ansatt nye prester i et så stort, og langstrakt prosti. Vi frykter at om noen år, vil det bli vanskelig å få dekket de preste-behovene menigheten vår har, og at dette igjen vil føre til en fallende oppslutning om kirken.

Alstahaug Menighetsråd

Stabil prestetjeneste; Bedre lederkapasitet hos prosten; Bedre arbeidsfellesskap; Mer strategisk ledelse; Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd; Bedre kontakt mellom kirke og kommune; Styrket fagmiljø;

Ettersom prosten i nord-helgeland har vært fungerende prost i sør-helgeland, så ser vi ikke at det kommer til å være noen store negative konsekvenser

Brønnøy menighetsråd

Stabil prestetjeneste; Bedre arbeidsfellesskap; Mer strategisk ledelse;

For Brønnøy menighet er den største konsekvensen tapet av stillingsressurser og arbeidskraft. Etter mange år med vakanser, vikarer og ustabil prestedekning så sliter Brønnøy menighet. Vi trenger en stabil og dekkende prestetjeneste i Brønnøysund, det kan vi ikke se at en nedlegging av Sør-Helgeland prosti vil føre til.

Leirfjord menighet

Stabil prestetjeneste; Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd; Styrket fagmiljø; Mer strategisk ledelse;

Det er personavhengig

Rødøy Menighetsråd

Stabil prestetjeneste; Bedre lederkapasitet hos prosten; Bedre arbeidsfellesskap; Styrket fagmiljø; Menighetsutvikling: Endringer i kirke og samfunn forsterker behovet for menighetsutvikling som gjør Den Norske Kirkes mål og verdier tydelige i lokalsamfunnet. ;

Vår overordnede vurdering er at Rødøy Menighetsråd ikke støtter forslaget til ny prostistruktur slik det foreligger. Vi har allerede belyst utfordringene knyttet til rekruttering både til prestestillinger og stillinger innen undervisning og trosopplæring. Rødøy er i dag en ettsoknskommune med fellesrådsfunksjoner. Selv om presten her forholder seg til færre menighetsråd (kun ett i Rødøy) enn i flersoknskommuner, blir det desto viktigere for Rødøy, med sin kompleksitet mht geografi/demografi, med tett og god oppfølging i samarbeidet mellom kirkeverge og sokneprest, særlig når det gjelder fellesrådsarbeidet.

Sandnessjøen Menighetsråd

Stabil prestetjeneste;

økonomi og tilgang på prester

Sjona

Stabil prestetjeneste; Mer strategisk ledelse; Styrket fagmiljø;

Træna

Stabil prestetjeneste; Bedre arbeidsfellesskap; Styrket fagmiljø;

Velfjord og Tosen sokn

Stabil prestetjeneste; Bedre arbeidsfellesskap; Bedre samarbeid mellom sokn/fellesråd;

Den sammenslåingen som er foreslått fra dere vil ikke gi noen fordeler for oss, men den løsningen vi selv har skissert vil gi muligheter for samarbeid øst over mot Grane Hattfjelldal og Vefsn

Vevelstad menighet

Stabil prestetjeneste;

At presten får vikar ved behov.

Rødøy Kommune

Stabil prestetjeneste;Mer strategisk ledelse;Styrket fagmiljø;Bedre lederkapasitet hos presten;
Menighetsutvikling: Endringer i kirke og samfunn forsterker behovet for menighetsutvikling som gjør Den norske kirkes mål og verdier tydelige i lokalsamfunnet.

Rødøy kommune ser på rekruttering som den største utfordringen. Å få fast ansatt prest og gode vikarløsninger ved behov er allerede en utfordring i dag.

Kirkevergen på Vega

Stabil prestetjeneste;

Soknepresten i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn

Stabil prestetjeneste;Styrket fagmiljø;Bedre lederkapasitet hos presten;Bedre arbeidsfelleskap;

Stabil prestetjeneste er nok det som kan bli en stor utfordring hvis noen slutter.

Åpent høringssspørsmål

18. Har dere ytterligere innspill som bør tas i betraktning før bispedømmerrådet fatter vedtak?

Brønnøy kirkelig fellestråd

Som nemt i svarene tidligere er det behov for ei prostiprest stilling hvis Sør- og Nord Helgeland prosti blir sammenslått til et prosti.

Grane kirkelige fellestråd

Som nevnt vil ikke Grane bli direkte berørt av at prostistrukturen endres. Indre Helgeland prosti består som det er i dag. Vi klarer likevel å sette oss inn i situasjonen rundt bemanning av prestestillinger, noe som er prostiets ansvar. Mindre menigheter/ lokalsamfunn kan føle at deres unike identitet og tilhørighet svekkes når prostiet de tilhører blir en del av en større enhet. Ytre Helgeland er stort! Geografisk større prostier kan føre til at avstand mellom prester og menigheter øker, noe som kan redusere den personlige kontakten.

Leirfjord og Alstahaug kirkelige fellestråd

Nei

Lurøy kirkelige fellestråd

Sammenslåing fra tre til to prostier støttes i utgangspunktet av Lurøy kirkelige fellestråd. I prosessen med å omorganisere prostiene bør det imidlertid vurderes en annen geografisk organisering. Her bør infrastruktur, reisemuligheter og planlagte vegprosjekter vurderes. Det bør eksempelvis sees på muligheter for at Rødøy, Lurøy, Rana, Hemnes og Nesna bør være et prosti. Kystkommunene har imidlertid mye felles utfordringer og verdigrunnlag som bør vurderes opp mot fordelene av en ny geografisk prostiorganisering.

Nesna kirkelige fellestråd

Oppsummert støtter Nesna kirkelige fellestråd den foreslåtte sammenslåingen

Bindal menighet- og fellesråd

Det stilles spørsmål ved om beredskapstjenesten for prestene er utredet godt nok med tanke på nytt prosti.

Sømna menighetsråd/fellesråd

Ut fra høringsnotatet kan vi se for oss flere løsninger:

Nytt Nord-Helgeland prosti med Rana og nåværende Nord-Helgeland prosti. (Hemnes, Vefsn, Grane og Hattfjelldal går til Sør-Helgeland prosti)

eller Nytt Nord-Helgeland prosti med Rana, Lurøy, Træna, Nesna og Dønna. (Leirfjord, Herøy, Alstahaug, Vefsn, Hemnes, Grane og Hattfjelldal går til Sør-Helgeland prosti)

Brønnøy menighetsråd

Brønnøy menighet kjenner seg oversett i denne prosessen. Gitt at det er vi som lider det største tapet, som kjenner på økt sårbarhet og en engstelse for ytterligere tap, så vil vi anbefale å beholde prostigrensene som de er nå. Vi anbefaler derfor å beholde Sør-Helgeland prosti, og heller styrke samarbeidet med nærliggende prosti på områder hvor det er mulig.

Rødøy Menighetsråd

Vår overordnede vurdering er at Rødøy Menighetsråd ikke støtter forslaget til ny prostistruktur slik det foreligger.

Vi er bekymret for at en så omfattende omstilling vil bli krevende, slik alle store endringsprosesser er. Vi stiller spørsmål ved om dette kan skape unødvendige utfordringer som verken organisasjonen eller medarbeiderne er tjent med.

En prostistruktur som tøyser maxkapasiteten til det ytterste, fremstår etter vår vurdering ikke tilstrekkelig robust til å håndtere utfordringer knyttet til prestemangel, begrensede fagressurser, beredskapsvakter og sykefravær.

Storprostiet Ytre Helgeland vil etter vårt syn ikke nødvendigvis oppnå de fordelene som er erfart i andre store prostier, som økt fleksibilitet, større kollega-fellesskap og bedre fordeling av vikar til kirkelige handlinger, særlig i ferier.

Slike fordeler kan muligens realiseres i deler av prostiet, men vi vurderer det som mindre realistisk for Rødøy uten målrettede tiltak.

I dag har vi en sokneprest som med stor lokal kjennskap ivaretar oppgavene i tett og godt samarbeid med lokale kontaktpersoner, fagstab og administrasjon. Soknepresten vil fortsette i stillingen frem til utgangen av juni 2026.

Erfaring tilsier at utfordringene kan bli betydelig større ved rekruttering av ny sokneprest - eller prestevikar - uten lokal kjennskap. Isåfall blir det viktig at vi som «båtlag» er rustet med gode planer for informasjon, ombordstigning og øy-hopping i våre farvatn.

Videre forutsetter en omstilling til ny prostistruktur tett dialog og reell involvering fra bispedømmets side, særlig overfor ny prost og kirkeverger. Dette er nødvendig for at de igjen skal kunne følge opp sine medarbeidere og menigheter på en god og forsvarlig måte gjennom endringsprosessen.

Sandnessjøen Menighetsråd

lykke til

Velfjord og Tosen sokn

Revurdering av forslaget, og se på vår løsning for sammenslåing, i nordre og søndre Helgeland prosti

Vevelstad menighet

Bør ansette prostiprest når prostiet blir større.

Rødøy Kommune

Rødøy kommune er i utgangspunktet ikke negativ til strukturendring, men vil påpeke viktigheten med lokal forankring. Rødøy kommune ber om at innspillene som er gitt i høringen blir tatt med videre i prosessen.

Kirkevergen på Vega

Viser til felles uttalelse fra kirkevergene på Sør-Helgeland

Soknepresten i Vevelstad, Velfjord og Tosen sokn

I begge kystprostiene har det blitt redusert prestestillinger i den siste tid. Hvis jeg husker det rett for Sør-Helgeland prosti, er det redusert en 100% prestestilling og en 100% prostestilling (ser man bort fra at noe av den ble ivare tatt av prosten i Nord-Helgeland prosti). Tidligere prost har ikke bare hatt administrativt og lederansvar, men også utført prestetjeneste. Kan det være en tanke om å dele prostestillingen i de nåværende prostier, og å fylle resterende stillingsprosent med en (spesial-)prestestilling? For Sør-Helgeland prosti vil f.eks. være en prest som har hoved-/medansvar for barne- og ungdomsarbeid være veldig nyttig, og vedkommende kunne hatt prosteoppgaver i tillegg. Dette ville lette arbeidstrykket for noen av prestene, samt gi trygghet på at menighetsarbeidet kan gjennomføres ved evt. sykdom eller annet fravær; reisekostnader for en "reise"-prost vil falle bort. Jeg ser utfordringen som kan bestå i at det kan føre til rolleblanding eller -misforståelse, men det finner man sikkert en løsning på.

Uansett utfallet av høringen, vil jeg ikke anbefale å slå sammen de to prostier til ett beredskapsområde. Begrunnelsen er gitt tidligere.

To høringssvar innkommet som brev følger under:

Høringssvar fra Vega menighet:

14.04. 2026

Sør-Hålogaland Bispedømmeråd
Dronningens gate 18
8006 Bodø

Utkast til høringssvar – forslag om ny prostistruktur på Helgeland

Vi takker for muligheten til å gi innspill og vil med dette uttrykke at vi ikke støtter forslaget om å slå sammen Sør-Helgeland og Nord-Helgeland prosti til et nytt «Ytre Helgeland prosti».

Nedenfor følger våre vurderinger av forslaget og begrunnelsene for hvorfor vi mener forslaget ikke er tjenlig for Sør-Helgeland.

1. Sårbarhet, vakanser og fravær - geografi gjør intensjonen urealistisk

Bispedømmerådet begrunner sammenslåingen med ønsket om større arbeidsfellesskap, mindre sårbarhet og effektive og robuste vaktordninger. Dette er gode mål, men geografien gjør intensjonen urealistisk.

- En vikar- og vaktordning der prestene på øyene/langs kysten inngår, vil ikke kunne være effektiv på grunn av lang reisetid og utfordrende kommunikasjonsmuligheter. Det synes heller ikke å være hensiktsmessig bruk av presteressurser.
- Ved akutt fravær er det på grunn av reisetiden ikke praktisk mulig å sette inn prester på tvers av det nye prostiområdet.
- De områdene som ikke er avhengig av ferjer har riktignok større fleksibilitet, men dette gjelder bare deler av prostiet. Å bygge en slik struktur vil kunne føre til skjevbelastning på presteressursene.

Resultatet kan bli et mer sårbart prosti som mister muligheten til reell fleksibilitet, samtidig som de praktiske utfordringene øker.

2. Sparetiltak for bispedømmet – men en reell ressursreduksjon i soknene

Forslaget innebærer at bispedømmet sparer penger ved sammenslåing av 2 prosti. Reisetid og utfordrende kommunikasjoner gjør imidlertid at soknene reelt sett blir stående med mindre tilgjengelig presteressurs enn tidligere. Noe som igjen fører til økt belastning på den lokale staben i soknene. Dette er spesielt sårbart i de soknene som ikke har fulle stillingsressurser hos for eksempel kirkeverge.

Vega menighet
Rørøyveien 10
8983 VEGA

epost: post.vega@kirken.no
Telefon: 905 77 548

Org.nr. 976 999 940
Konto nr. 4535 21 02702
VIPPS # 523295

Sør-Helgeland har allerede mistet stillingsressurser de siste årene, blant annet prostipresten. Ved å fjerne ytterligere lokal kapasitet uten at det tilføres nye ressurser vil det kunne gi økt belastning, spesielt for staben i Brønnøy og for soknepresten der.

3. Rekruttering og «fleksible enheter»

Det pekes i høringsbrevet på at høy gjennomsnittsalder i staben og vedvarende rekrutteringsutfordringer skal løses gjennom større og mer fleksible enheter. Men større enheter blir ikke mer fleksible enn geografien og kommunikasjoner tillater.

En strukturendring alene vil ikke øke rekrutteringen. Tvert imot risikerer man mer reising, mer fravær fra lokalmiljøet, økt belastning og mindre forutsigbarhet i tjenesten. Dette kan gjøre rekruttering utfordrende og prostiet mindre attraktivt, spesielt for yngre potensielle søkere.

4. Geografi og kommunikasjon

Høringsnotatet peker på at større enheter skal gjøre det mulig å planlegge arbeidet mer effektivt og realistisk. Det er minst like lett, og ofte lettere, å planlegge en effektiv og realistisk arbeidshverdag i mindre enheter. I små prostier er oversikt, nærhet og lokalkunnskap store fordeler.

Når avstandene blir større øker reisetiden, uforutsigbarheten, samtidig som tilgjengeligheten synker og muligheten til å prioritere lokalt svekkes.

Et stort, geografisk utfordrende prosti er ikke bedre planlagt, men kan være vanskeligere å planlegge.

5. Behov for styrket ledelse?

Det pekes i høringsnotatet på at prosten skal være en «strategisk leder». Samtidig er det uklart hva som konkret menes med dette. Vi ser behovet for en stedlig leder som kjenner lokalsamfunnene, er tilgjengelig for ansatte og menighetsråd, kan følge opp prester og staber i praksis og samarbeider med kirkevergene i hverdagen.

Det er mye som kan løses med hjelp av teknologiske løsninger som teams osv, men stedlig ledelse som kan bygge relasjoner og tillit er en forutsetning for god og strategisk ledelse.

6. Reduksjon av stillingsressurser i området

Det vises i høringsbrevet til at prosten stadig må steppe inn som vikar i små prosti. For Sør-Helgeland sin del handler dette om at prostipreststillingen er fjernet og at det er et reelt behov for denne ressursen. Dette behovet vil være like stort selv om prosten får sitt sete et annet sted.

Konsekvensene av å fjerne begge disse ressursene fra området betyr økt belastning lokalt. Dette er en direkte svekkelse av prestatjenesten på Sør-Helgeland.

Konklusjon

Samlet sett viser våre vurderinger at den foreslåtte sammenslåingen gjøre det vanskelig å oppnå de målsetningene som begrunner forslaget. Prestene vil få mindre reell mulighet til å bistå hverandre ved fravær og soknene vil stå igjen med redusert tilgang på lokal prestatjeneste. Dette svekker både beredskap, kontinuitet og kvalitet i de kirkelige tjenestene.

Videre vil bortfallet av både prostiprest og prost i Sør-Helgeland, uten tilsvarende kompensierende tiltak, føre til en merkbar økning i arbeidsbelastningen. Noe som kan bidra til ytterligere sårbarhet i et område som allerede har begrensede ressurser.

Vi anbefaler derfor at Sør-Helgeland prosti opprettholdes som egen enhet og at framtidig utvikling heller bygger på styrket samarbeid mellom prostiene der dette er praktisk mulig og faktisk gir gevinst for både ansatte og menigheter.

Med vennlig hilsen

Per Fredrik Bang
Leder Vega Menighet

Høringssvar fra kirkevergene på Sør-Helgeland:

Kirkevergen i Bindal
Kirkevergen i Brønnøy/Vevelstad
Kirkevergen i Sømna
Kirkevergen i Vega

12.05. 2026

Sør-Hålogaland Bispedømmeråd
Dronningens gate 18
8006 Bodø

Høringssvar – forslag om ny prostistruktur på Helgeland

Vi takker for muligheten til å gi innspill og vil med dette uttrykke at vi ikke støtter forslaget om å slå sammen Sør-Helgeland og Nord-Helgeland prosti til et nytt «Ytre Helgeland prosti».

Nedenfor følger våre vurderinger av forslaget og begrunnelsene for hvorfor vi mener forslaget ikke er tjenlig for Sør-Helgeland.

1. Behov for styrket ledelse?

Det pekes i høringsnotatet på at prosten skal være en «strategisk leder». Samtidig er det ikke definert og dermed uklart hva som konkret menes med dette. Vi ser behovet for en stedlig leder som kjenner lokalsamfunnene, er tilgjengelig for ansatte og menighetsråd, kan følge opp prester og staber i praksis og samarbeider med kirkevergene i hverdagen. Lokalkunnskap i videste forstand er her vesentlig.

Det er mye som kan løses med hjelp av teknologiske løsninger som teams osv, men stedlig ledelse som kan bygge relasjoner og tillit er en forutsetning for god og strategisk ledelse. Å flytte ledelsen langt fra dem den skal lede er i strid med det forskningen sier om hva skal til for å lede godt.

2. Reduksjon av stillingsressurser i området

Det vises i høringsbrevet til at prosten stadig må steppe inn som vikar i små prosti. For Sør-Helgeland sin del handler dette om at prostipreststillingen er fjernet og at det er et reelt behov for denne ressursen. Dette behovet vil være like stort selv om prosten får sitt sete et annet sted.

Konsekvensene av å fjerne ressursene som ligger i prostiprest- og prostestillingen fra området betyr økt belastning lokalt. Dette er en direkte svekkelse av prestatetjenesten på Sør-Helgeland.

3. Geografi og kommunikasjon

Høringsnotatet peker på at større enheter skal gjøre det mulig å planlegge arbeidet mer effektivt og realistisk. Det er minst like lett, og ofte lettere, å planlegge en effektiv og realistisk arbeidshverdag i mindre enheter. I små prostier er oversikt, nærhet og lokalkunnskap store fordeler som man mister i større enheter.

Når avstandene blir større øker reisetiden, uforutsigbarheten, samtidig som tilgjengeligheten synker og muligheten til å prioritere lokalt svekkes.

Et stort, geografisk utfordrende prosti er ikke bedre planlagt. Det kan derimot være vanskeligere å planlegge.

4. Rekruttering og «fleksible enheter»

Det pekes i høringsbrevet på at høy gjennomsnittsalder i staben og vedvarende rekrutteringsutfordringer skal løses gjennom større og mer fleksible enheter. **Men større enheter blir ikke mer fleksible enn geografien og kommunikasjoner tillater.**

En strukturendring alene vil ikke øke rekrutteringen. Tvert imot risikerer man mer reising, mer fravær fra lokalmiljøet, økt belastning og mindre forutsigbarhet i tjenesten. Dette kan gjøre rekruttering utfordrende og prostiet mindre attraktivt, spesielt for yngre potensielle søkere.

5. I tillegg vil vi peke på:

Bispedømmerådet begrunner sammenslåingen med ønsket om større arbeidsfellesskap, mindre sårbarhet og effektive og robuste vaktordninger. Dette er gode mål, men geografien gjør intensjonen urealistisk.

- En vikar- og vaktordning der prestene på øyene/langs kysten inngår, vil ikke kunne være effektiv på grunn av lang reisetid og utfordrende kommunikasjonsmuligheter. Det synes heller ikke å være hensiktsmessig bruk av presteressurser.
- Ved akutt fravær er det på grunn av reisetiden ikke praktisk mulig å sette inn prester på tvers av det nye prostiområdet.
- De områdene som ikke er avhengig av ferjer har riktignok større fleksibilitet, men dette gjelder bare deler av prostiet. Å bygge en slik struktur vil kunne føre til skjevbelastning på presteressursene.

Resultatet kan bli et mer sårbart prosti som mister muligheten til reell fleksibilitet, samtidig som de praktiske utfordringene øker.

Forslaget innebærer at bispedømmet sparer penger ved sammenlåing av 2 prosti. Reisetid og utfordrende kommunikasjoner gjør imidlertid at soknene reelt sett blir stående med mindre tilgjengelig presteressurs enn tidligere. Noe som igjen fører til økt belastning på den lokale staben i soknene. Dette er spesielt sårbart i de soknene som ikke har fulle stillingsressurser hos for eksempel kirkeverge.

Det kan føre til at det er soknene som bærer konsekvensene av innsparingene.

Sør-Helgeland har allerede mistet stillingsressurser de siste årene, blant annet prostipresten. Ved å fjerne ytterligere lokal kapasitet uten at det tilføres nye ressurser vil det kunne gi økt belastning, spesielt for staben i Brønnøy og for soknepresten der.

Konklusjon

Samlet sett er våre vurderinger at den foreslåtte sammenlåingen gjøre det vanskelig å oppnå de målsetningene som begrunner forslaget. Prestene vil få mindre reell mulighet til å bistå hverandre ved fravær og soknene vil stå igjen med redusert tilgang på lokal prestatjeneste. Dette svekker både beredskap, kontinuitet og kvalitet i de kirkelige tjenestene.

Videre vil bortfallet av både prostiprest og prost i Sør-Helgeland, uten tilsvarende kompenserende tiltak, føre til en merkbar økning i arbeidsbelastningen. Noe som kan bidra til ytterligere sårbarhet i et område som allerede har begrensede ressurser.

Vi anbefaler derfor at Sør-Helgeland prosti opprettholdes som egen enhet og at framtidig utvikling heller bygger på styrket samarbeid mellom prostiene der dette er praktisk mulig og faktisk gir gevinst for både ansatte og menigheter.

Med vennlig hilsen

Kirkevergene i Bindal, Brønnøy/Vevelstad, Sømna og Vega
Marte Breisjøberg, Jan Kristiansen, Tone J. Sund og Ann-Hege Lervåg,